

Definiranje i provjeravanje ishoda učenja iz područja kartografije i orijentacije

Doc. dr. sc. Ružica Vuk
Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet
GEOGRAFSKI ODSJEK

HKO

- Instrument uređenja sustava kvalifikacija u RH koji **osigurava** jasnoću, pristupanje stjecanju, utemeljeno stjecanje, prohodnost i kvalitetu kvalifikacija, kao i povezivanje razina kvalifikacija u RH s razinama kvalifikacija EQF-a i QF-EHEA te posredno s razinama kvalifikacija kvalifikacijskih okvira u drugim zemljama (14.2.2013.)

EQF

- **Europski kvalifikacijski okvir za cjeloživotno učenje** – instrument uspostave razina kvalifikacija radi prepoznavanja i razumijevanja kvalifikacija između nacionalnih kvalifikacijskih okvira

QF-EHEA

- **Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja** - instrument uspostave razina kvalifikacija u sustavu visokog obrazovanja radi prepoznavanja i razumijevanja kvalifikacija između nacionalnih kvalifikacija okvira Europskog prostora visokog obrazovanja

Kvalifikacija

- naziv za **objedinjene skupove ishoda učenja** određenih razina, obujma, profila, vrste i kvalitete (dokazuje se svjedodžbom, diplomom...)
- cjelovita; djelomična
- SEKTOR – skupina kvalifikacija jednog obrazovnog područja i zanimanja koja koriste ishode učenja tih kvalifikacija na radnom mjestu

Standard kvalifikacije, standard zanimanja

- **sadržaj i struktura određene kvalifikacije** (razina, obujam, profil + osiguravanje i unapređenje kvalitete standarda kvalifikacije)
- **popis svih poslova** koje pojedinac obavlja u određenom zanimanju i popis kompetencija potrebnih za njegovo uspješno obavljanje

Formalno, neformalno, informalno i cjeloživotno učenje

- organizirana aktivnost ovlaštene pravne osobe koja se izvodi po odobrenim programima radi stjecanja i unapređivanja kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a dokazuje se svjedodžbom, diplomom...
- organizirana aktivnost učenja čija je svrha stjecanje i unapređivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a ne dokazuje se javnom ispravom
- neorganizirana aktivnost stjecanja kompetencija iz svakodnevnih iskustava i drugih utjecaja i izvora iz okoline za osobne, društvene i profesionalne potrebe
- svi oblici učenja tijekom života čija je svrha stjecanje i unapređivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe

KOMPETENCIJE

Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje

- znanja + vještine + samostalnost + odgovornost
- Ključne kompetencije: kompetencije odgovarajuće razine koje su nužne pojedincu za uključivanje u život zajednice, osnova su za stjecanje kompetencija tijekom života za sve osobne, društvene i profesionalne potrebe
- Obuhvat: komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji, digitalna kompetencija, kompetencija učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost te kulturna svijest i izražavanje

Ishodi učenja

- =kompetencije koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja
- iskaz očekivanih znanja, sposobnosti razumijevanja, opis posebnih intelektualnih (kognitivnih) i praktičnih vještina ⇨
REZULTAT UČENJA I POUČAVANJA
- MJERLJIVOST (paziti na glagole)
- Važni učenicima (definiraju vrstu i opseg učenja te očekivane rezultate učenja), učiteljima (mjerilo za izbor nastavnih sadržaja, strategija poučavanja, nastavnih metoda, oblika rada, nastavnih sredstava...), poslodavcima (ukazuju na kompetencije/kvalifikacije kandidata)
- NISU sažeti prikaz sadržaja nastavnog programa niti opis procesa učenja niti namjere, ciljevi i aktivnosti poučavatelja
- **Skup ishoda učenja** - najmanji cjeloviti skup povezanih ishoda učenja iste razine, obujma i profila

Vrednovanje skupova ishoda učenja

- Ocjenjivanje stečenih kompetencija, uključujući izdavanje potvrde ovlaštene pravne ili fizičke osobe, u skladu s unaprijed utvrđenim kriterijima i standardima

Svojstva kvalifikacija i skupova ishoda učenja

- **OBUJAM** – prosječno utrošeno vrijeme potrebno za stjecanje tog ishoda učenja odnosno kvalifikacije; iskazuje se u HROO (Hrvatski sustav bodova općeg obrazovanja), ECVET (Europski sustav bodova strukovnog obrazovanja) i ECTS (Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova)
- 1 HROO = 15-25 radnih sati (po 60 min) potrebnih za stjecanje odgovarajućih ishoda učenja

RAZINE ISHODA UČENJA

- Prikazuju se kroz znanja, spoznajne vještine, psihomotoričke vještine, socijalne vještine te pripadajuću samostalnost i odgovornost
- **osam razina** skupova ishoda učenja: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

RAZINE KVALIFIKACIJA

1.	480 HROO
2.	R 1 + 30 HROO i/ili ECVET bodova na 2. ili višoj razini skupova ishoda učenja
3.	R 1 + 60 HROO i/ili ECVET bodova na 3. ili višoj razini skupova ishoda učenja
4.1.	180 HROO i/ili ECVET (120 na 4. razini) + kvalifikacija na 1. razini
4.2.	240 HROO i/ili ECVET (150 na 4. razini) + kvalifikacija na 1. razini
5.	120 ECVET i/ili ECTS bodova (60 na 6. ili višoj razini skupova ishoda učenja) + kvalifikacija na razini 4.1.
6 .	180 ECTS bodova (120 na 6. ili višoj razini skupova ishoda učenja) + kvalifikacija na razini 4.2. + položeni ispiti iz obveznih predmeta državne mature
7.	60 ECTS bodova na 7. razini ili višoj razini skupova ishoda učenja (R6 + R7 = 300 ECTS-a, najmanje 180 na 6. ili višoj razini skupova ishoda učenja i najmanje 60 na 7. ili višoj razini skupova ishoda učenja) + kvalifikacija na 4.2. razini + položeni ispiti iz obveznih predmeta državne mature ili kvalifikacija razine 6 ili više
8.1.	1 godina znanstvenih ili umjetničkih istraživanja (full time) + 1 originalni znanstveni rad s međ. recenzijom
8.2.	3 godine znanstvenih ili umjetničkih istraživanja (full time) + originalni znanstveni radovi s međ. recenzijom

Razina HKO	Cjelovite kvalifikacije
R 1.	Osnovno obrazovanje
R 2.	Strukovno osposobljavanje
R 3.	1 i 2-god. srednjoškolsko strukovno obrazovanje
R 4.1.	Trogodišnje strukovno obrazovanje
R 4.2.	gimnazijsko, 4 i 5-god strukovno srednjoškolsko obrazovanje
R 5.	stručni studiji, spec. usavršavanje...
R 6.	sveučilišni i stručni preddiplomski studiji
R 7.	sveučilišni i specijalistički diplomski studiji...
R 8.1.	poslijediplomski znanstveni magistarski studiji
R 8.2.	poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studiji; obrana doktorske disertacije izvan studija

Što slijedi?

- Koordinacije osiguravanja kvalitete kvalifikacija i ishoda učenja
- Praćenje i analiza primjene sustava vrednovanja ishoda učenja stečenih neformalnim i informalnim putem
- Donošenje **Pravilnika o Registru HKO** (u roku 6 mj od donošenja Zakona; MZOS + ministarstvo nadležno za rad + ministarstvo nadležno za regionalni razvoj)
- Donošenje **Pravilnika o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja** (u roku 12 mj od donošenja Zakona; MZOS + ministarstvo nadležno za rad + ministarstvo nadležno za regionalni razvoj)
- Imenovanje **NACIONALNOG VIJEĆA ZA LJUDSKE POTENCIJALE** (počinje s radom u roku od godinu dana od stupanja na snagu Zakona o HKO)
- **Upis u registar** (skupova ishoda učenja, standarda zanimanja, standarda kvalifikacija...)

Što će sadržavati registar HKO-a?

- podatke o skupovima ishoda učenja,
- podatke o standardima zanimanja (skupovi potrebnih kompetencija),
- podatke o standardima kvalifikacija,
- podatke o programima za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja,
- podatke o programima za vrednovanje skupova ishoda učenja,
- podatke o programima za stjecanje kvalifikacija...

Dok se pripremamo za implementaciju HKO-a, podsjetimo se:

- „Mnogi roditelji misle da disciplinu i volju za učenjem moraju razvijati učitelji u školama. Naravno, mnogo toga ovisi o nastavničkom talentu i iskustvu. Međutim, **osnovne navike i vještine potrebne za uspjeh u školi stvaraju se u obitelji**, i to od najranije dobi. Svojim primjerom, pravilno odabranim strategijama odgoja, ljubavlju i brigom, roditelji polažu temelje za budući intelektualni i psihički razvoj djeteta”.
- Elena Kamarovsky, Tajne uspješnog učenja, PLANET ZOE d.o.o., Zagreb 2010.

Skupovi ishoda učenja geografije

- Geografski pristup, metodologija i razvoj znanstvenog polja (geografije)
- Zemlja u Sunčevu sustavu i svemiru
- **Orijentacija i geografska karta**
- Prirodno-geografski procesi i organizacija prostora
- Društveno-geografski procesi i organizacija prostora

Ciljevi radionice i plan rada

- **Definirati ishode učenja** u nastavi geografije u domeni (skupu ishoda učenja) Orijentacija i geografska karta.
- **Formulirati zadatke za provjeru usvojenosti** svakog definiranog ishoda učenja u domeni (skupu ishoda učenja) Orijentacija i geografska karta.
- Individualni rad na radnim listićima (anonimno), planirano vrijeme: 30 minuta.
- Svaki učitelj/nastavnik definira ishode za razinu obrazovanja u kojoj planira i izvodi nastavu geografije.
- Usporedba definiranih ishoda (procjena mjerljivosti) i procjena kvalitete (relevantnosti) zadataka za provjeru ishoda učenja.